

Assen, 18 mei 2023
Ons kenmerk 202203478-01068296

BESLUIT VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHÉ INZAKE ONTHEFFING OP BASIS VAN HOOFDSTUK 3 VAN DE WET NATUURBESCHERMING (WNB)

Ontheffinghouder : Prolander
Activiteit : Slopen van een boerderij en schuren
Locatie : Europaweg 327 Nieuw-Schoonebeek

Deze ontheffing wordt verleend voor de periode vanaf het moment van afgifte tot en met 31 januari 2026.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben besloten op basis van bijgevoegde motivering (zie bijlage 1) een ontheffing te verlenen aan Prolander voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 lid 2 van de Wnb waar het gaat om het vernielen van een rustplaats van de kerkuil (*Tyto alba*).

De ontheffing wordt verleend onder de volgende voorschriften:

1. Algemene voorschriften

- 1.1 De ontheffing wordt slechts voor de hierboven beschreven verbodsbepalingen en genoemde soort verleend.
- 1.2 Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
- 1.3 De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Drenthe indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde in de ontheffing worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschriften 1.1 en 1.2 noodzakelijk zijn.
- 1.4 Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolger(s) of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolger(s) blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
- 1.5 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing en de bijbehorende brief op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 1.6 De ontheffinghouder dient, zodra de datum van aanvang van de werkzaamheden bekend is, doch uiterlijk 7 dagen van tevoren, hiervan melding te maken bij de provincie Drenthe. Dit kan door een e-mail te sturen naar yth@drenthe.nl.

2. Specifieke voorschriften

- 2.1 Er dient gewerkt te worden zoals beschreven in het Activiteitenplan d.d. 2 mei 2023 opgesteld door Eco Reest met kenmerk 221485 V2 (hierna: Activiteitenplan), behorend bij deze ontheffingsaanvraag.

- 2.2 Kleine wijzigingen in de uitvoering van het project en de hieronder genoemde voorschriften kunnen doorgevoerd worden na afstemming met de ecologisch deskundige en in overleg met het bevoegd gezag. Deze wijzigingen dienen minimaal ecologisch gelijkwaardig te zijn aan de in de aanvraag voorgestelde werkwijze.
- 2.3 De in dit besluit beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient te allen tijde op de locatie (papier of digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de locatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd. Het ecologisch werkprotocol moet tezamen met de onder voorschrift 1.6 bedoelde melding start werkzaamheden worden gestuurd naar vth@drenthe.nl.
- 2.4 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een ecologisch logboek bijgehouden te worden van alle ecologische handelingen. In dit logboek dient inzichtelijk te worden gemaakt wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek wordt op verzoek getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
- 2.5 De ontheffinghouder dient bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met de kwetsbare perioden van de kerkuil. Gezien de functie (rustplaats) van het plangebied voor de kerkuil loopt deze periode globaal van februari t/m augustus. Afhankelijk van het seizoen en de weersomstandigheden kan deze periode langer of korter zijn. De periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient daarom afgestemd te worden met een ecologisch deskundige op het gebied van de kerkuil.
- 2.6 De ontheffinghouder dient, drie maanden voorafgaand aan de werkzaamheden, minimaal twee duurzame verblijfplaatsen geschikt voor de kerkuil aan te bieden, conform het Activiteitenplan.
- 2.7 Voorafgaand aan de werkzaamheden dient de verblijfplaats conform het Activiteitenplan ongeschikt te worden gemaakt onder begeleiding van een ecologische deskundige.
- 2.8 Direct voorafgaand aan de werkzaamheden dient door een ecologisch deskundige vastgesteld te zijn dat er geen kerkuil in de verblijfplaats aanwezig is. Als de kerkuil aanwezig is op de roestplek (ook buiten de meest kwetsbare periode) moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot deze kerkuil uit zichzelf van de locatie is vertrokken.
- 2.9 Een ecologisch deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend, dient ten minste aanwezig of betrokken te zijn op de volgende momenten:
 - a) bij het ongeschikt maken van de verblijfplaats, voorafgaand aan de werkzaamheden;
 - b) tijdens het aanbrengen van de alternatieve verblijfplaatsen op geschikte locaties;
 - c) bij de start van de werkzaamheden die gevolgen hebben voor de verblijfplaats van de kerkuil.

3. Zorgplicht

- 3.1 De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
- 3.2 In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van (overige) vogels. De werkzaamheden dienen bij voorkeur uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Mocht dit niet mogelijk zijn, dan dient een ecologisch deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en/of alle te kappen bomen te controleren op in gebruik zijnde nesten. Indien er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen, worden de werkzaamheden uitgesteld tot na het broedseizoen. Het plangebied dient hiervoor te worden vrijgegeven door de ecologisch deskundige.
- 3.3 De geconstateerde aanwezigheid van vleermuizen binnen het plangebied brengt met zich mee dat er bij daglicht (geen kunstlicht) moet worden gewerkt om verstoring van de binnen het

plangebied aanwezige vliegroutes van vleermuizen te voorkomen. In het kader van de zorgplicht dient ook de bomenrij langs de oprit die van noord naar zuid loopt te worden gehandhaafd.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
namens dezen,

J.G. Lüchtenborg,
teammanager Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Afschrift aan:

- het College van Burgemeester en Wethouders van Emmen (digitaal);
- Prolander (digitaal);
- Eco Reest (digitaal).

Ontheffingstermijn

Het kan voorkomen dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren. Om onnodige vertraging van het traject te voorkomen wordt in dat geval geadviseerd om minimaal vier maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen.

Bezwaar

Belanghebbenden die het niet eens zijn met dit definitieve besluit, kunnen binnen zes weken na de dag van verzending van dit besluit een bezwaarschrift indienen bij het college van Gedeputeerde Staten van Drenthe. Voor meer informatie over de bezwaarprocedure zie <http://provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

BIJLAGE 1: MOTIVERING BIJ BESLUIT

1. Aanvraag en procesverloop

Op 24 november 2022 hebben wij een aanvraag ontvangen voor een ontheffing van de Wnb van EcoReest (hierna gemachtigde) namens Prolander (hierna ontheffinghouder). Op 5 april en 2 mei 2023 heeft de gemachtigde ons, naar aanleiding van de door ons gestelde vragen, aanvullende informatie toegestuurd. De aanvraag heeft betrekking op de Europaweg 327, gelegen in de gemeente Emmen. Het project betreft het slopen/ saneren van een voormalige boerderij op deze locatie (figuur 1). De ontheffinghouder heeft een ontheffing aangevraagd voor de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 lid 1 van de Wnb voor de kerkuil.

Figuur 1: situering te vernietigen rustplaats kerkuil (rood omkaderd, Europaweg 327) en te realiseren nieuwe verblijfplaatsen (paars omkaderd, Europaweg 325)

2. Wettelijk kader

2.1 Vogelrichtlijn

De kerkuil is een beschermde inheemse vogelsoort, als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn en is zodoende beschermd op grond van artikel 3.1 van de Wnb.

- Op grond van artikel 3.1 lid 1 van de Wnb is het verboden om opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
- Op grond van artikel 3.1 lid 2 van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
- Op grond van artikel 3.1 lid 3 van de Wnb is het verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.

- Op grond van artikel 3.1 lid 4 van de Wnb is het verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
- Op grond van artikel 3.1 lid 5 van de Wnb is het verbod, bedoeld in het vierde lid, niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Het nest van een vogel, zoals bedoeld in artikel 3.1 lid 2 van de Wnb is de plaats die een vogel gebruikt voor het leggen en uitbroeden van de eieren en het grootbrengen van de jongen, voor zover het geen nestvlies betreft. Ook de inhoud en de functionele omgeving van het nest moeten worden beschermd voor zover het broedsucces hiervan afhankelijk is, rustplaatsen maken daar onderdeel van uit. Artikel 3.1, lid 2, van de Wnb is gedurende het broedseizoen van toepassing op alle in gebruik zijnde nesten van vogels. Nesten en vaste rustplaatsen van kerkuilen zijn daarnaast op basis van vaste jurisprudentie bovendien jaarrond beschermd. Dit houdt in dat ook buiten het broedseizoen de nesten en vaste rustplaatsen beschermd zijn en niet vernield of weggehaald mogen worden (zonder ontheffing in het kader van de Wnb).

2.2 Beoordelingsgronden ontheffing verlening

Op grond van artikel 1.10 lid 3 van de Wnb dienen wij bij het afgeven van een ontheffing op grond van de Wnb rekening te houden met de vereisten op economisch, sociaal en cultureel gebied en de regionale en lokale bijzonderheden. In dit geval zien wij, deze belangen in acht genomen, geen reden om de ontheffing anders vorm te geven.

Uit de relevante wet- en regelgeving blijkt dat de aangevraagde ontheffing alleen kan worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing bestaat, de ontheffing aangevraagd wordt onder een aangewezen belang en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in het geding is. De ontheffinghouder heeft aangegeven te voldoen aan de voorwaarden zoals deze worden gesteld in artikel 3.3 lid 4 van de Wnb.

3. Overwegingen

Prolander is voornemens de bedrijfsgebouwen in het plangebied te slopen als onderdeel voor de realisatie van "Buffer Zuid" ten behoeve van het op peil brengen van de grondwaterstand in het Natura 2000-gebied Bargerveen. Voorafgaand aan het slopen van de opstallen aan de Europaweg 327 is ecologisch onderzoek uitgevoerd om een strijdigheid met de Wnb te voorkomen en om ontheffing van verbodsbepaling uit de Wnb aan te kunnen vragen. De volgende (onderzoeks)rapportages zijn hiervoor opgesteld en ingediend bij de aanvraag:

- Quickscan Wet natuurbescherming door EcoReest van 16 mei 2022;
- Nader onderzoek vleermuizen en boerenzwaluw door EcoReest van 25 oktober 2022;
- Activiteitenplan bij ontheffingsaanvraag door EcoReest van 2 mei 2023.

N.a.v. de ecologische quickscan blijkt dat een opstal (stal 2) in het plangebied gebruikt wordt als roestplaats door een kerkuil. Daarnaast bleek nader onderzoek naar vleermuizen en boerenzwaluw noodzakelijk. Uit het nader onderzoek blijkt dat gevolgen voor boerenzwaluw en vleermuizen zijn uit te sluiten. Uit het uitgevoerde onderzoek blijkt, rekening houdend met mitigerende maatregelen uit het Activiteitenplan ter voorkoming van een strijdigheid met de Wnb, dat er bij uitvoering van de geplande werkzaamheden enkel het vernietigen van een rustplaats van een kerkuil niet te voorkomen is, waarvoor ontheffingsplicht geldt. Het Activiteitenplan beschrijft de gewenningsperiode, de mitigatie en het natuurvrij maken conform het kennisdocument 'Kerkuil' van BIJ12 (Versie 1.0, juli 2017).

3.1 *Alternatievenafweging*

Het beste alternatief voor de kerkuil is het niet slopen van de bebouwing ter plaatse. Hierbij blijft de roestplaats behouden en is er geen sprake van een effect op de kerkuil. Echter, in de schuur is asbest aanwezig. Bij deze leegstaande schuur in het buitengebied is sprake van gevaar op brandstichting. Met de aanwezigheid van asbest is dat een zeer onwenselijke situatie. Bovendien is de schuur in vervallen staat. Bij het niets doen zal de schuur op termijn zodanig vervallen dat deze niet meer geschikt is als roestplaats voor de kerkuil. Dit alternatief is daarom geen bevredigende oplossing.

De woning en de grond waarop de schuur staat wordt verkocht aan particulieren. De gebouwen moeten voor verkoop vrij van asbest zijn. Een ander alternatief zou daarom zijn om alleen het asbest te saneren en de schuur te laten staan. Het asbest is echter aanwezig in de daken, waardoor deze er in zijn geheel af moeten; een grote ingreep waarbij de roestplaats van de kerkuil ook beschadigd wordt. Het overige deel (de muren) zijn bovendien (ook) in vervallen staat, waardoor alleen een nieuw dak niet voldoende zal zijn om de schuur voor langere termijn te behouden. Ook sloop en nieuwbouw van de schuur (op zo'n manier dat de kerkuil er weer gebruik van kan maken) is geen redelijk alternatief. De gemeente heeft gevraagd de schuren te slopen uit landschappelijk oogpunt.

Het alternatief is gezocht in de planning en de uitvoering: sloop van de schuur wordt onder ecologische begeleiding en buiten de meest kwetsbare periode van de kerkuil uitgevoerd. Conform het kennisdocument Kerkuil van Bij12 zijn er ruim voor de geplande sloop, in samenwerking met de lokale kerkuil werkgroep, twee alternatieve verblijfplaatsen aangebracht in de directe omgeving. Deze verblijfplaatsen betreffen één kerkuilenkast en één open maar beschaduwde rustplaats in een werktuigenberging op de locatie Europaweg 325, welke binnen 85 meter van de te verwijderen roestplaats ligt.

3.2 *Belangenafweging*

De ontheffinghouder geeft in de aanvraag aan te werken in het belang 'volksgezondheid of de openbare veiligheid', genoemd in artikel 3.3 lid 4 sub b punt 1 van de Wnb.

De bedrijfsgebouwen binnen het plangebied staan leeg en zijn in zeer slechte staat. Bij langdurige leegstand kan er vandalisme gepleegd worden in deze gebouwen. Bovendien is asbest in de panden aanwezig. Met het oog op vandalisme en gevaar op brandstichting is het van belang deze panden zo snel mogelijk te slopen. Wij kunnen hierdoor instemmen met het in de aanvraag beschreven belang. Het genoemde belang, in combinatie met de mitigatie, vormt een voldoende onderbouwing om het optreden van (beperkte) negatieve effecten op de aangevraagde soorten te rechtvaardigen.

3.3 *Staat van instandhouding*

Sinds 2017 staat de kerkuil niet meer op de Rode Lijst van Nederlandse broedvogels. De broedpopulatie bestaat uit 2.900 tot 3.300 individuen (2020). Het geschatte aantal overwinteraars tussen 2013 en 2015 ligt op 4.000 - 10.000 individuen. De landelijke staat van instandhouding is aangemerkt als gunstig (www.Sovon.nl).

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) telt vijf waarnemingen in de omgeving van het onderzoeksgebied binnen een afstand van circa vijf kilometer van de afgelopen tien jaar. De waarnemingen zijn gedaan ten noorden en ten oosten van het plangebied. De waarneming ten oosten van het plangebied ligt op circa twee kilometer afstand.

Vanuit de lokale kerkuilenwerkgroep worden nestplaatsen van de kerkuil in Nieuw Schoonebeek gemonitord. In de omgeving van het plangebied zijn vier nestplaatsen van de kerkuil bekend:

1. Europaweg 313: hier is een kast aanwezig. Echter, de kast is niet bezet maar de kerkuil broedt er tussen de daklagen in de stal. Vermoedelijk gebruikt het mannetje van dit paartje in het broedseizoen de roestplek aan Europaweg 327.
2. Europaweg 259: hier is de kast bijna jaarlijks in gebruik.
3. Europaweg 197: hier is de kast bijna jaarlijks in gebruik.
4. Europaweg 150: hier is de kast bijna jaarlijks in gebruik.

De lokale staat van instandhouding is net als de landelijke staat van instandhouding als gunstig aan te merken. Rekening houdend met de compenserende maatregelen zullen de werkzaamheden (slopen van de stal) niet leiden tot een verslechtering van de staat van instandhouding van de kerkuil.

3.4 Zorgplicht en broedseizoen

Naast de soorten waarvoor de ontheffinghouder de ontheffing heeft aangevraagd kunnen ook andere soorten worden aangetroffen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Artikel 1.11 van de Wnb gebiedt een ieder voldoende zorg in acht te nemen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op gebieden of specifieke plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden, of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten worden beperkt of ongedaan gemaakt. Bij dit specifieke project moet dan bijvoorbeeld gedacht worden aan extra zorg voor kleine zoogdieren, amfibieën en de bommerij van noord naar zuid langs oprit die als vliegroutes van vleermuizen dient.

Naast de zorgplicht dient de ontheffinghouder ook rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Werkzaamheden die een negatief effect kunnen hebben op het broedsucces van vogels dienen uitgesteld te worden. Over het algemeen wordt voor het broedseizoen van vogels een periode aangehouden van 15 maart t/m 15 juli. Echter, dit kan in de praktijk per vogelsoort en per individu verschillen. Een ecologisch deskundige dient vast te stellen dat het broedseizoen voor de op het plangebied aanwezige soorten ten einde is.

4. Conclusie

Gelet op vorenstaande besluiten wij ontheffing van de Wnb te verlenen. Aan deze ontheffing zijn de voorschriften verbonden zoals vermeld in dit besluit.